

М.І. Петренко,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Динаміка зростання окремих галузей та економіки загалом залежить від обсягів інвестування. За умов хронічної нестачі власних коштів на розширення виробництва підприємства вдаються до позик комерційних банків. Особливо гостро потребують залучених коштів підприємства агропромислового комплексу, де прибутковість виробництва порівняно невисока, а отже, власні ресурси розширеного відтворення недостатні.

Досліджуючи проблеми агропромислової інтеграції, слід зробити висновок, що в її основі лежить об'єктивний процес, – дія закону взаємозв'язку і взаємозалежності розвитку сільського господарства і промисловості. Найбільш ефективною формою інтеграційних процесів і проявом дії названого закону є різні агропромислові формування, які створювались, як правило, на кооперативній основі.

Сьогодні в агропромисловому комплексі країни працюють близько 35 агрохолдінгів, на кожен з яких припадає близько 120 тис. га орендованих земель. За даними Державного комітету статистики, в 2007 р. зерно принесло виробникам 28,7 % прибутку, соняшник – 75,9, овочі – 14,1, рапс – 200-300 %.

Енергетична криза початку століття призвела до пошуків альтернативних відтворюваних джерел енергії, і вони були знайдені. Це виробництво біодизеля (головним чином пальмової, соєвої, ріпакової олії), а також етанолу (з кукурудзи, цукрової тростини та інше). Вже сьогодні в Бразилії до 40 % автомобілів їздять на “ромі” – спиртї, виробленому з цукрової тростини. У США паливо з кукурудзи виробляють з 1970-х років, шукаючи найбільш оптимальну рецептуру. Відомо, що біопаливо більш безпечне для навколишнього середовища, ніж нафта, газ та вугілля.

Євросоюз ухвалив рішення підвищити частку використання відновлювальних джерел енергії з сьогоднішніх 6,5 до 20 % до 2020 року, а частку біопалива в загальному споживанні транспортного палива – до 10 % до 2020 року.

Для України, яка має майже 33 млн. орних земель, вирощування сировини для виробництва біодизеля та спирту – справа відносно нова. Але, судячи з темпів освоєння бідних земель Полісся, протягом останніх двох років великий капітал у названу сферу вже прийшов.

На наш погляд, однією з конкурентних стратегій банків України буде боротьба за новий сегмент ринку – енергетичний. Слід очікувати збільшення використання земельних ресурсів з метою вирощування

сировинних матеріалів для виробництва біодизеля, що вже позначилось на виробництві кормів, і суттєво вплинуло на виробництво продовольчих товарів. Спостерігається чітка тенденція до зростання цін на продовольство на світовому ринку, що породило навіть новий термін – “агфляція”. Слід очікувати зростання цін і в подальшому, що буде стимулювати інвестиції і в зазначеній галузі. На наш погляд, перед комерційними банками відкривається досить потужний сегмент ринку, особливо це виробництво зернових та олійних культур, ціна на які на світовому ринку має стійку тенденцію до зростання.

Структурні реформи як у самому сільському господарстві, так і споріднених галузях, матимуть чітко виражений енергетичний вектор. Перепрофілювання очікують більша половина цукрових заводів, ринок збуту продукції яких (як внутрішній, так і зовнішній) досить обмежений.

Отже, по закінченні нинішньої економічної кризи банки через необхідність постануть перед проблемою вибору перспективних галузей для кредитування. Таким чином, виробництво біопалива якраз і є такою сферою для банків.